

B. Kowalski, rozmyślenia na tematy regionalne

1. "Kraje" i "regiony".
2. Granice "uniwersalne".
3. Staropolska terminologia geograficzna
4. Spadek polskiej geografii, różny krajoznawstwa
5. "Kraje" linearne i przestrzenne
6. Kosmoletyka w słońcu i w ciemności
7. Zmieszany szlak alpejski/Frenner/
8. Wyższe i niższe słońce
9. "Kraje" i "regiony" w słońcu
10. Wyższe i niższe słońce w słońcu
11. "Kraje" - granice jest zwrócenie uwagi
12. "Kraje" nie uznają także granicy alpejskiej
13. "Kraje" i "regiony" w słońcu
14. "Kraje" i "regiony" w słońcu
15. Komunikacja i Papiestwo w słońcu
16. Wyższe i niższe słońce w słońcu
17. "Kraje" i "regiony" w słońcu
18. "Kraje" i "regiony" w słońcu
19. "Kraje" i "regiony" w słońcu
20. "Kraje" i "regiony" w słońcu
21. "Kraje" i "regiony" w słońcu
22. "Kraje" i "regiony" w słońcu
23. "Kraje" i "regiony" w słońcu
24. "Kraje" i "regiony" w słońcu
25. "Kraje" i "regiony" w słońcu
26. "Kraje" i "regiony" w słońcu
27. "Kraje" i "regiony" w słońcu
28. "Kraje" i "regiony" w słońcu
29. "Kraje" i "regiony" w słońcu
30. "Kraje" i "regiony" w słońcu

W sprawie terminologii krajiny w słońcu i w ciemności

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____
_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____
_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn
Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.
(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

27. Typ mapy politycznej krajów historycznych i kolonialno-emigracyjnych.
28. Typ amerykański na wzór planu N. Jorku lub Chicago nie wywołuje projektów planowej regulacji.
29. Różnice między "amerykańskim" ustrojem politycznym a ustrojem innych krajów kolonialnych.
30. "Kawalerskie" systemy kolonii hiszpańskich i francuskich tkwią w feudalizmie i jego epigonach.
31. Masowe ruchy na tle religijnym powodują kolonizację Afryki Południowej.
32. Czy nie istnieje analogia między średniowieczem feudalnym w Europie a epoką kolonizacji krajów zamorskich?
33. Wyjątkowość struktury politycznej Stanów Zjednoczonych tłumaczy bariera appalańska - ciasnota miejsca dla kolonii angielskiej.
34. Obszar i granice Polski współczesnej.
35. Polski regionalizm historyczny tkwi w płamiennej strukturze narodu.
36. Rekapitulacja typów struktury politycznej.
37. Gwary języka polskiego ilustrują genetyczne procesy polskiego regionalizmu.
38. Planowanie administracyjnego podziału kraju: izochrony, ekwidystanty.
39. Trudności ekonomicznej regionalizacji kraju.
40. Próba kartografii życiowej skali społeczeństw wskazuje drogę wyjścia.
41. Rozwiązanie polskiego regionalizmu klimatycznego metoda izogradientów.
42. Metoda analizy agrotermicznej wskazuje nowe drogi automatycznego rozgraniczenia wielkich prowincji klimatycznych.
43. Nowe perspektywy geografii regionalnej.

Pojęcie regionu o zakresie bardzo rozległym i wszec. stronnym - regiony polarne, ale i regiony drogi mlecznej lub zozjaku, ale i wznieście regiony filozofji, nawet w anatomji regiony pectoralne lub kardialne - przyjęły w ostatnich czasach cechy terminu geograficznego, a przymiotnik "regionalny" stosuje się przeważnie już tylko do geografji poszczególnych krajów - regionów -, w przeciwstawieniu do geografji ogólnej, traktującej ziemię całą podług pewnego schematu teoretycznego. To le wystarczy powiedzieć o zwyczaju, który ostatnio zapanował we wszystkich językach, a i do języka polskiego wyraźnie się wkrada. Gdy jednak termin "Region, regional" w języku angielskim, np. w zbiorowym dziele, redagowanym przez Mackindera "The Regions of the World", albo w licznych francuskich "Geographie regionales" nie budzi żadnej wątpliwości, jeśli analogiczny termin w j. niemieckim "Regionale Geographie", do się nawet bez obawy nieprzezumienia zastąpić terminem "Länderkunde", to w języku polskim pojęcie "regionu, regionalizmu" i t.p. stało się już ^{wprawdzie} już pospolite w dyskusji teoretycznej, naukowej i dydaktycznej, nie pomnę jednak żadnej poważnej polskiej publikacji geograficznej, któraby w tytule manifestowała swój charakter "regionalny". Publikacje tego typu, np. wielotomowe dzieło wielkiej i pełnej rozmachu polskiej firmy wydawniczej, przyjęło tytuł: "Wielka Geografia Powszechna". W tym tytule mieści się jedno, zewnętrznego nie jedyne wreszcie nieprzezumienie, które obciążało to, pełne blasku wydawnictwo jednożadne wobec duże przeciętności, wzrzeszającej się miejscami do pełnej poprawności, ale schodzącej przeważnie do średniej matematycznej kompilacji...

Co jednak w każdej wielkiej geografii może oznaczać "powszechność", jeśli nie
te powszechne, czyli ogólne relacje, może nawet prawa, wyrażone korelacjami,
które istnieją między człowiekiem i zamieszkaną przez niego ziemią, a które znajdują
w geografii każdego kraju swój mniej lub więcej jasno określony wyraz. Geografia
powszechna może mieć swoje uzasadnienie tylko w przeciwstawieniu do geografii
"Wielka Geografia Powszechna"
szczegółowej krajów, czyli do geografii regionalnej. ~~Samozwistym~~ pojęta
jako geografia regionalna jest przede wszystkim nieporozumieniem. Tego sądu
proszę jednak nie brać zbyt ściśle, jak i ja nie pragnęłbym być ani zbyt surowym,
może nawet niesprawiedliwym sędzią. Polski termin "powszechna" w wielkiej publikacji
Trzaski byłby skłonny uważać jako nieporozumienie typu "lapsus linguae". Lapsus
ten ~~nie tłumaczy~~ tłumaczy się też tą okolicznością, że tego samego tytułu
"powszechna geografia rozumowa" użył na przełomie wieku wielki polski myśliciel

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____
_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____
_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.
(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

i wychowawca, Wacław Natkowski. Wielki autorytet Natkowskiego służyć może za uzupełnienie wstępującego paszportu dla rozpowszechnienia w Polsce polskiej nauce terminu "geografia powszechna" w sensie geografii regionalnej. Dobrze jednak funkcjonujący paszport terminologiczny nie zwalnia nas od poszukiwania pobudek nieporozumienia, któremu uległ Natkowski. W hipotezie, którą sformułowałem na ten temat, wysuwam dwie wielkie postacie, współczesne Natkowskiemu, których wpływy uległ Natkowski. O Alfrezie Kirchhoffie, profesorze geografii w Halle a/S mogą to stwierdzić osobiście, boć jak Natkowski i ja byłem jego uczniem, i nie wyobrażam sobie wrażliwego umysłu, któryby urekowi Kirchhoffa się oparł. I nie tylko na ten temat rozmawiałem w latach 1920-1925 z wieloma uczniami, gromadzonych przez Profesora w Jego prywatnym mieszkaniu w jedną z niedziel majowych r. 1892^{x/}, ale zbyt dobrze znam ducha podręczników i sposób nauczania geografii x/Wacław Natkowski, nie umiejący zrazu języka niemieckiego był dłuższy czas jak by prywatnym uczniem Kirchhoffa, przyczem tłumaczem i asystentem Kirchhoffa była żona Wacława, dobrze później w Polsce znana, Anna ...

jednego i drugiego, by sobie uświadomić, że przymiotnik "rozumowy" dany do Natkowskiego "Geografii powszechnej" zrodził się z ducha Kirchhoffa, walnego zwycięzcy w walce przeciw topograficznemu werbalizmowi w nauce geografii, wprowadzającego w nią z niezwykłą siłą i właściwym urekowi werent "wyjaśniający" - "rozumowy".

1. Ale Wacław Natkowski był nie tylko geograficznym wychowawcą znacznej części polskiego społeczeństwa. On był przełomem bojowego ruchu społecznego w Polsce. Coż też dziwnego, że stojący już dobrze na "kirchhoffowskich" nogach geograf Natkowski czerpał pełną garścią z twórczej pracy tak bliskiego sobie duchem, Alizeusza Reclusa, wielkiego geografa, ale i wielkiego radykała społecznego współczesnej Francji. A to w latach, w których Natkowski rozpoczął swa działalność geograficzną w Polsce, wydawał Reclus /1876-1904/ swoją 19-tomową "Géographie Universelle". Za Reclusa poszła nazwa książek Natkowskiego, a za nową "Géographie Universelle" Vidal de la Blache'a z plejadą wielkich geografów francuskich i przedtem w wieku XX poszła nazwa zwierzchniego wydawnictwa, podjętego przez wielką firmę warszawską.

Ani Natkowski, ani redakcja - czy istniała w ogóle? - wielkiego dzieła warszawskiego nie pamiętali starej prawdy, że "littera docet - littera nocet!" /jedna literatura pomaga, jedna też szkodzi/. I jedni i drudzy zapomnieli o tem, że w języku istnieje tylko przymiotnik o znaczeniu analogicznym z przymiotnikiem "rozumowy". że w języku polskim brak jest odpowiednika do francuskiego rzeczownika.

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____
_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

in _____ Krakau, den _____ 194 _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.
(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

ustaliło się na całym świecie pojęcie, że geografia jest nauką państwową, a tem-
 raystno geograficzne stało się symbolem, nawet sprawnikiem państwowości narodu.
 Ojczyznę takiego pojmowania geografji jako instrumentu imperialistycznego, stały
 się oczywiście Niemcy, które wraz po rozgromieniu Francuzów pod Sedanem/1871/ ~~zaczęły~~
~~zaczęły~~ postawiły zasadę, że na każdym Uniwersytecie niemieckim musi powstać
 katedra geografji - co się też w ciągu trzech lat stało! Nauka geografji stała się
 rychło już nie tylko symbolem państwowości, ale skłosa uprawnień badań i pracy zarów-
 na geograficznej jak kartograficznej miała się stać miarą wagi politycznej danego
 państwa, wyraźnie odróżnionego od mocarstwa. To też kiedy z końcem XIX wieku ustalono
 na szeregu międzynarodowych Kongresów Geograficznych potrzebę stworzenia mapy świa-
 ta 1: Miliona i powołano do życia Komitet, któremu powierzono wyłonienie tego dzie-
 ła, przyjęło do tego komitetu tylko przedstawiciele pięciu mocarstw /militarnych/:
 Anglii, Austro-Węgier, Niemiec, Rosji i Włoch !

W jakim upadku znajdowała się wówczas Polska, czyż mogły nie dojść do świado-
 mości, przynajmniej do podświadomości narodu te eseblicne metamorfozy pojęć? Czy nie
 tutaj należy szukać źródeł powstania na życiu w Polsce Towarzystwa, ~~którego~~
~~którego~~ któremu gdy nazwa "geograficzne" była wzbroniona, nadano zupełnie
 nowe imię i hasło "krajoznawcze"! Ruch krajoznawczy w Polsce powstał nie tylko jako
 reakcja przeciw temu, co się w geografji wówczas na świecie dokonywało, on wyrósł
 na silnych podstawach powszechnego ruchu pędu ku poznaniu swej najbliższej ojco-
 winy/Heimatkunde w Niemczech, Krajowiedzenie, mouvement regional we Francji,
Regional Survey w Anglii, w których to krajach ~~zaczęły~~ także głęboko w literaturę
 piękna. Ruch ten w Polsce rozwinął się na szczególnie szerokich podstawach, sięga
 czasów napoleońskich /Adam Czarniecki, pseudonim Zorian Bołęga Chodakowski/, a w Zyg-
 muncie Glogerze, pierwszym prezesie P.Towarzystwa Krajoznawczego, a zwłaszcza w kil-
 kudziesięciu tomach "Ludu" Oskara Kelberga, uzyskał monumentalne fundamenty.

Nie należy jednak zapominać, że ruch krajoznawczy jest, a przynajmniej winien
 się rozwijać w kierunku geograficznym, ale że terminologia "krajoznawczości" jest
 bardzo świeżym nowotworem, niezgodnym z dobrze rozwiniętą terminologią staropolską,
 do której współczesna geografia polska winna zawrócić i zgodnie z tradycją języka
 się ustalić.

5.

Ponieważ jednak ruch krajoznawczy jest par excellence ruchem regionalnym, prze-
 te jest słuszne, by w tem miejscu

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____
_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____
in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.
(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

Leżenie jednak pociąg przekroczył szczyt swej drogi i ruhał po silnym spadku / ku włoskim dolom, jeszcze nie zdążył sięgnąć w porażniczne sfery, jeszcze żaden ślad zieleni spływu śniega nie zdradził, a huk potoków, zagłuszających huk kamulców i zgrzyt kół ślizgając się po szynach, zamknął w sobie z uroczystą mocą, że z krajów cienia wkroczyliśmy w dziedzinę potęgi śniega, które spłeszyły się załatwić ze śniegiem, by jak najrychlej zainaugurować rąj ziemi włoskiej.

9.

Literatura łacińska nie informuje nas o emocjach, jakie Rzymianin przeżywał na widok architektury gór wienieczonego krainą nadpadalską, z obręb której powstało pojęcie rzymskie pojęcia regionu geograficznego. Mimo ubóstwa pięknej literatury łacińskiej, gdy idzie o powstanie świata górskiego, obfitość odmownych pojęć w słowniku pozwala nam odwołać się do pracy ducha rzymskiego w kierunku poznania i dostosowania się do tego świata.

Rzymianin stosował nazwę Alp tylko do gór wysokich, sterczących nie tylko poza granicę lasów w dziedzinę / "alp" / czy potenia górskich, ale w dziedzinę turni skalistych z polami śniegu i lodowcami. Rzymianin nazwę Alp stosował nie po prostu dobrze do Alp włoskich, jak i do Pirenejów, ale nigdy do górskich przednich Alp Apenninów, ani do gór Jura, czy Saony, które nazywał po prostu górami / montes /, a te znowu góry dobrze wyróżniał od włoskich aż do szczytów gór niemieckich, które nazywał "silva" / las /. To jednak ostatnie pojęcie silva jako góry powstało dopiero na obszarze Europy południowej, przede wszystkim Niemiec, gdzie dopiero pojęli Rzymianie, że wszelka dziedzina silva / las / jest także silvestris / górski / / leśny /. Pojęcie "silva" - montes, las - góry, w ojczyźnie pierwej Rzymian powstać nie mogło. Tam silva była tylko osobnym krainą, z biegiem czasu publiczną, sztucznie zakładanym ogrodem / silva publica, drzewa publiczne.

10.

Ta, tak daleka nasza i poprawna klasyfikacja gór dowodzi, że Rzymianie świat gór badali i nad ich znaczeniem poważnie się zastanawiali. Doskonalsze i niemal wszechstronne znajomość przełęcz alpejskich i geograficzna, / / o te przełęcz i dolne doliny potrzebne są do klasyfikacji Alp, która od Tacyta / / aż do dzisiaj przetrwała / / . Marskie, Ketyjskie, Graickie, Pennińskie, Lepontyńskie, Ketyjskie... / / Tacyt / / historia / / 55-120 po Chr. / wielki autor "historiae" i "Annales", po polsku w tłum. Maruszewicza. Dokumentem, świadczącym o interesie, wiedzącym Rzymian z Alpami. Ale już ta klasyfikacja Alp jest dowodem, że jeśli Rzymianin ulgał w urzekaniu postrzępionej i śnieżnej polami śniegu i lodów granic alpejskiej, to / / praktyczny i ścisły

An das Staatliche Hygienische Institut

Wasm prz jad do tego zgodnienia, zaczytuje jedno iacinskie slowo "ne tivagus" - wat
sajacy sie po gorach --, tote zadowolone meje staczey za tomy literatury, a jest zdolne
podawzyc ustalene w historii alpinizmu, polozie ze pierwszycy, ktory wyszli na szczyt
Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
gorski / Mt. Venteux, 1912 w dolinie Rodanu w okolicy Avignon / bix z czystych pobudek
estetycznych byl slynny Petrarca / 1304-1374 /
Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____
Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengerannten ist positiv / negativ.
(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____
_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____
_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

in _____ Krakau, den _____ 194____

Herrn
Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.
(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194_____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194_____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne
wieloletnie... w tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

1. W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne
wieloletnie... w tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne
wieloletnie... w tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

19.

W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne
wieloletnie... w tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne
wieloletnie... w tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne
wieloletnie... w tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

W tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne
wieloletnie... w tym czasie w Warszawie odbyły się pierwsze zjazdy regionalne

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

wohnhaft in _____

, Strasse, Nr.: _____

X zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____
Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)
Presorejonalna katedra nauk ukrainisch
Ukrainische Akademie der Wissenschaften
den 194

XX Powstanie Szwajcarii
(Wohnort und Wohnung)
STAAITLICHES HYGIENISCHES INSTITUT
Krakau, den 194

Herrn
Dr. med.
in
Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.
Ojczyzna.

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

wohnhaft in _____

, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

X czy w wet tak choroba czyżby jak geograficznie jak naturalnie i tak
Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

spełnienie kraju, nie dojdą do czasu w przeobrażeniu go w państwo-ujazdne wobec tej
potęgi, która (Stempel) nie jest jedyną przyczyną niebezpieczeństwa nigdy on tu dzieje-
wego. Ta potęga jest wielką siłą, która na jejym ciele (Unterschrift des Arztes) i społeczeń-
stwo do skłóconych indywidualizacji, na drugi 194 i tak jest w rzeczywistości zmyśl
trzędy czy horay...

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen!)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

znajdują niewątpliwie wyraz w kształtowaniu się każdego regionu geograficz-
nego. Jakże jednak wpływ tych czynników pojąć, już nie mówię, ująć w słowa, choćby

prawo pobierania, jeśli o ostatecznym kształtowaniu się regionu rozstrzyga wola

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des/der

wohnhaf in _____
~~POBIŁA, LEB, LONZO, N, SKALNIAK~~ ta pátoga duchowna, która na jednym skraju nieazie do
 , Strasse, Nr.:

skuteczna indywidualizmów, na drugim kształtuje w społeczeństwie zmysł trzeźwy czy
zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
herby, a na takich skrajach tak czas swój nieskończony dramat historii ~~xxxxxx~~
ist an Herrn Dr. med.
ludzkosci.

in

Strasse, Nr.: mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den 194

Herrn

Dr. med. _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

Jaklowa zamyka lewym skrzydłem swoje darzećca weina się w Centralny Masyn owernijski, tak Warta górna rozczłonkuje guz wyłyny Śląsko-Krakowski, a i raka niepomiernie //

zamyka lewy odgraty w historii obu krajów analogiczną rolę. Szeroki i barczysty guz Owernej stał się podstawą wielkiego na peruanu Francji władztwa Winygotów, opóźnień zjednoczenia Francji i zapadne przyczynił się do tego, że język francuski rozpadł się na dwa różne odrazy, północny, langue d'oïl i południowy, zaski langue d'oc, czyli languedoci, zwany także językiem prowenialskim....Tuluza wrozcze rozwinęła się w ośrodek maszyn Owerńskiego w jedyną oryginalną miast francuską, które nie żyje i rozkwita samodzielnie i oryginalnie, i nie nadluduje Paryża...A teraz wyśmienity jak Owernej,

Kilka analogii polskich. Nie tak wysoki, ale podobnie barczysty masyn Śląsko-Krakowski wypół z wyłyną górą Świętokrzyską i służyła większą część Polski północną od południowej, plemiona Mazowiecka i Wielkopolska z plemionami Pomorskimi i Pomorską, a z plemionami Śląskiem i Wielkimi drugą. Śląsk, otoczony przez górny Ower jest kotlina podobną pod wielką wględami do szerokiej Akwitacji, wielkiej Gaskonii, odwołanie- noj przez wielką wod Gironny. Krakowska Wielkopolska może służyć za analogię francuskiej Prowenacji, Kraków zaś stał rozwinął się w ośrodek wyłyny w najdalej oryginalne miasto polskie, różni innym polskim grodem, nigdy zaś nie zapuszczony i w Warszawie, gdy ona niebyła wrozcze należąca się jej w Polsce przedwójne staności. Analogie tego rodzaju geograficzne-histeryczne, zchożące między Francją a Polską, można było coo końca, dodam więc już tylko, że nawet Dniestr, który masyn górny biegiem wiąże się z Wisłą, a zarówno on, jak i inni podobni do niego wyłyny widać ku innemu, ukraińskiemu /- północnemu

hipochozow, tak też sami i Rodan ze swym przedłużeniem, wielką burgundzką doliną, Sieny wiąże się z Sekwaną, a wraz z prawobrzeżnymi dopływami kaa Sekwany widnie w inną dorzecza, Mazy i Renu.

naturalnych

23.

Tak małe i duża i różnorodna paraleta plotów komunikacyjnych, którym zawdziacza Francja i Polska swój styl geograficzny i jedność Państwa i Ojczyzny nie wyczerpuje geograficznej istoty tych obu pokrewnych sobie utworów. Francja jest nie tylko spójna i cała, ale i cała, ona ma też wyznaczone granice naturalne, poprzekowane tylko wąskimi y graniami, burgundzką, lotaryńską i /lanaryjską, znakowitymi terenami wapii pokojowej wysian, kulturalnej i słynnymi polami bitw, belfort, Metz, Sedan, Maubeuge. Nie dość tego. Naturalne granice Francji układają się w system, bardzo zbliżony do postaci geometrycznego bloku- prostokąta. Supozycje nieścisłe i nieprecyzyjne w Polsce. Dookoła spójna ma Polska

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

zerwać radykalnie z przeszłością. Obalaczy wiarę i religię okrzykiem rewolucja naj-
 raszyśniej w życiu codziennym, zmieniła rachubę czasu, wprowadziła
 nowe miary i wagi, podzieliła też między i nymi Francję na 83 departamenty, aby zatrzeć
 wszelkie ślady przeszłości, wybitnie feudalnej. W pośpiechu ostatnie dokonane dzieła
 sztucznie
 nie spotrzeżone, że wykrojone ~~max~~ z znacznym stopniem departamenty składają się
 z nielicznymi wyjątkami bez
 kat reszty ze stare krajiny historyczne, które też powróciły wkrótce do swego pełnego
 znaczenia, bez której trudno sobie i dzisiaj pojąć kraj naród i kulturę francuską.

Paradoikalność przetrwania nazw starych prowincji historycznych w kulturze
 francuskiej wystąpiła w całej jasności, gdy sobie uprzytomnimy, że są one wszystkie
 dziełami ~~max~~ tej araby feudalnej, której udziały powołały
 do życia Szwajcarię, a we Francji doprowadziły do wybuchu rewolucji. Ślady tych udziały
 nimi też trójkąta setki fakt,
 feudalnych nie zostały dotychczas, ~~max~~, że ludność niemal wszystkich historycznych
 prowincji francuskich ~~max~~ nosi do dnia dzisiejszego nazwy od tych prowincji pocho-
 dzące. Jeśli jeszcze nazwy tego typu, jak Bretonczycy, Gaskonczycy, Owerniacy, lub
 Baskonczycy, powstały prawdopodobnie jak np. polskie nazwy Łaszubów, Kurpiów, lub ~~max~~
~~max~~ Podhalan, na podstawie odmienności etnicznej, językowej, lub środowiskowej,
 to nazwy tego typu, jak Angevins, Bourbonnais, lub Dauphinois pochodzące od nazw potęż-
 /Andegawonczycy, Eurbeni/
 nych dynastów feudalnej Francji, nawet od tytułu następcy tronu francuskiego/Delfin/,
 to trudno nie pamiętać doktryny owych wieków cius regis eius religio - pan feudalny
 rozstrzyga o religii swych poddanych, narzuca im nawet swoją nazwę. O tam wszystkim
 wśród Francuzi zapamiętał, a cięstoje z sentymentem wspomnienia tego, że dana epoka /
 i sami ludzie wielkiego i pięknego w kulturze francuskiej przestawili.... o udziały
 zapamiętał, że jest narodem, który, jak wów Roman, powstało z takiej grupy społecznej, która
 posiadała potrzebę solidarności składających się członków i umiała wiele wspomnień
 przeszłości podtrzymać w zapamiętaniu."x/

x/Cytuję z pamięci z artykułu Renana, poświęconego w paryskiej "Wiśle" z
 początkiem lat dziewięćdziesiątych ub. wieku.

25.

Ten sam styl tradycyjno-historyczny, właściwy francuskiemu regionalizmowi, tak
 niealbo ~~max~~
~~max~~ w życiu i obyczajach narodu mimo uznania
 regionalistyczne, /
 podziału departamentalnego, wprowadzonego przez rewolucję, panuje na całym obszarze.
 Murawy zachodniej, południowej i krajów skandynawskich, dziesięć wiek w wiekach śred-
 nych zpuszczył feudalizm koczowniczy. W Anglii osiągnął ten styl do szczytu rozwoju, /
~~max~~ zwrócić uwagę, że podział Anglii na hrabstwa ~~max~~

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

anglojęzycznych

/county,shire - czytaj kaunti,sze/ powstał z inicjatywy organizacji rolników Brytanji w połowie V wieku,którzy walczyli o swoje prawa i ustalili w r.1280 i od tego czasu posiadał 122 najmniejszych ziem.Ody liczba ziem dalej w Anglii zmniejszała się,regionalni przedstawiciele hrabstw gwałtownie protestowali przeciwko zmianom,co doprowadziło do powstania Local Government Act z r.1888 takie tylko powiaty,które w tym ustrój przeprowadzić miały,że ich podzielono licząc hrabstwa z pierwotnych 40 do 50,uzielno największe na 100 do trzech hrabstw nie tykając wschodnie granic,wyliczonych też w szeregach hrabstw.Wtedy granicami były "county of London",liczące jednak tylko nieco ponad 3 miliony mieszkańców wobec 9 milionów mieszkańców Wielkiego Londynu,a zachowując także różnicę między hrabstwami w odniesieniu do hrabstw różnice od 1.4 milionów /Middlesex/ do 18 tysięcy /Rutland/.Ten skrajnie anachroniczny stan administracji Anglii opiera się jednak na uświęconej tradycji i "brytyjskim" patriotyzmie całego narodu.,a wobec tej sprawy skupiają się i odwołują się polityczne i naukowo-geograficzne poglądy skupiają się wokół dwóch zupełnie różnych anachronizmów

26.

Przeciw temu skrajnie anachronicznemu angielskiej administracji,opartemu na tradycji i lokalnym patriotyzmie "brytyjskim" wystąpiły jednakowoż i odwołując się do polityków i głosił m.in.,głównym wyznawcą geografów:C.E.Fawcett/od 1917/,Sir H. Mackinder/od 1919/ i J.K. Chelmsford/od 1925/ wojny powstała 1945 "Local Government Boundary Commission"/Komisja do przeprowadzenia granic powiatów administracyjnych/,a mogłoby się też zdarzyć,że sprawa o dyskusji teoretycznej przekształciła się w praktyczną realizację.Była Wschodniemi i Chelmsforda 14 maja 1948 na posiedzeniu Król.Tow.Geograficznego w Londynie /wówczas tylko z-

z/ E. Gilbert.The Boundaries of local government areas.The Geogr.Journal.

VolCXI,rr.4-6,p.173-205 z 33 szkicami kartograficznymi.

praktycznego

pełny brak postępu w kierunku rozwiązania zagadnienia,przez co nie tylko nieudolność Komisji granicznej,która nie umiała się porozumieć ani z ludem,ani nawet ze społeczeństwem,co jednak było jeszcze ważniejsze zademonstrowała brak ustalonych poglądów na istotę sprawy.A w poglądach tych kulminowała nie tylko obrona tradycji ze strony państwa/Pref.Heldridge/ale wyrażone nawet wątpliwość,czy "ustalone już zasady,na podstawie których można by z powodzeniem wyznaczać granice administracyjnych regionów przez ścisłe studia/"pure investigation"/

z/ The Geogr.Journal The 10.p.303.

W interesującej replice referenta/Gilbert/ znalazły miejsce uwagi o znaczeniu ogólnym.W obrotach zmiany granic administracyjnych

bez

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____
_____, Strasse, Nr.: _____
zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____
in _____
_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

in _____

Krakau, den _____ 194____

Herrn
Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.
(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____
_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis
ist an Herrn Dr. med. _____
in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

System ten terytorialnie-polityczny, tak bardzo Stanem Zjed. walczy o niego //
- użyję tu paradoksalnego wyrażenia - na znormalizowanej kratce topograficznej o
miarach niemal znormalizowanych rozmiarach, wielkich dla państwa-Stanów, mniejszych dla
mniejszych jednostek administracyjnych, nazywanych "county", ale nie wspólnego nie ma-
jących z angielskimi hrabstwami, jeszcze mniejszych dla powiatów czy gmin, ureszcie
także takich równoległoboków polewych o najmniejszych wymiarach, odpowiadających
indywidualnemu gospodarstwu /homestead/.

Terytorialno-polityczna, za pełnego stopnia rozwoju i poszerzenia państwa Stanów Zjednoczonych składającego się z milionów małych podlegających i tysięcy większych i jeszcze największych, państwowych, do stanowych i lokalnych, to istna grafa kartograficzna, której studium możeby nam zastąpić i szczegóły poznania takiego systemu a może i pożytku wiadomości ziemi.

Tak jednak, jak rzut oka na topografię historyczną krajów Europy Zachodniej
 prowadzi w głębszej wyobraźni wizję rozlicznych i przedziwnych indywidualności rycerstwa
 feudalnego, a równie nieskończonych gwałtów jak protekcji i uprzywilejowania, tkwiące
 w życiu średniowiecza, a w sumie stwierdza bez żadnej wątpliwości, że zarówno rozczłon-
 kowanie topograficzne, jak przebieg granic krajów historycznych jest tworzącym się
 serią wielokątów zmiennych, tak podstawowa topografia Stanów, wyrażona systemem umiarkowanych
 wieloboków, jest dziełem sui generis przedhistorycznym, bo jest planem myśli i woli
 ludzkiej, w którym rozegrały się przyszłe tego kraju dzieje.

Prawdziwy niemal system podziału i granic terytorjalnych poszczególnych krajów - Stanów, arniących sobie z warunków naturalnych, nie ~~xxxxxxxxxx~~ wyciął jeszcze gło-
cze głosu, apelującego o poprawę tego, jak w Turcji powszechnie sadza mądrego i prze-
starzalego stanu rzeczy. Minister Angielski The Times z 9/IV, 1948 weła także: "mote-
benzynowy, telefony, znaczne przesunięcia obszarów przemysłowych i ludności zmieniły
dość znacznie sposób człowieka w Anglii, nie tylkojąc zewnętrzne zewnątrz jak państwowej admi-
nistracji". Opowiem nietylko "tajmsowi": że ~~xxxxxxx~~ administracja złoży w pierwszej
~~x/ The Geogr. Journal, 10. p. 172~~

mierze nie od tego, czy osiągnięto już najlepsze możliwości poziomu administracyjnego kraju, ale od sprawności, od rej woli i zmysłu kompromisu administracyjnych organów. Dobrze że społeczeństwo pozostaje w niewątpliwym związku i z administracją kraju i z konstytucją państwa, ale w obu tych przypadkach nie idzie ani o formę,

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

mniejszego rycerstwa feudałnego/"kawalerzy"/ kraj~~xxxxxx~~z~~xxxxxx~~brat~~xxxxxx~~ski~~xxxxxx~~
francuskich krain nadmorskich ruch, znany pod nazwą "Flibustier"/od holenderskiego
"vrijbustier", rozbójnik merski, korsarz/, którzy płynąc bądźto pod swoją~~xx~~ flagą trupiej
rozciągającym się po lewym brzegu Missisipi aż do Zatok Meksykańskiej
czaszki, bądź nawet pod flagą królewską odkryli, zdobyli i do pewnego stopnia skoleni-
wraz z Luizjaną, krajem jakoteż zdobywali np
zawali Kanadę/wschodnią/ ~~ixxxxxxx~~, przeważnie na Hiszpanach /Guadelupa, Martynika/
np szereg zorganizowanych już koleni,
i na Portugalczykach /Reunion, Mauritius/, opanowanych dość wnie przez garstkę ~~xxxxxx~~
"kawalerów", przybyłych na łodzi, sterowanej wiosłami. Te kolonie francuskie~~xxxxxx~~
są osobliwym dokumentem psychologii feudalnej zbuntowanych przeciw królowi "kawa-
lerów", którzy nie mniej ~~xxxxxx~~ wierni francuskiej koronie, pustoszili, /rabowali
i zdobywali
dla jej sławy, a dla wielkości i potęgi Francji.

Wszystkie powyżej zarysowane wielkie akcje odkrywcze i kolenizacyjne hiszpań-
skie i francuskie - tu należy też starsza od nich akcja portugalska -, jakkolwiek róż-
ne pod względem~~xx~~ pobudek, ale~~xx~~ owiane wspólnym wszędzie duchem feudalnym, były prze-
prowadzone przez członków społeczności feudalnej o wspólnych tradycjach i obyczajach
do pewnego stopnia fizjonomię mapy polityczno-administracyjnej
i ten fakt mógłby wystarczyć, by wytlómaczyć ~~xxxxxx~~ polityczno-administracyjną
sam jakoteż
Ameryki Środkowej i Południowej ~~xxxxxx~~ wschodniej Kanady. ~~xxxxxx~~
~~xxxxxx~~

Zachwianie się struktury feudalnej~~xxxxxx~~ wyrzucił z utartych torów życiowych
masę ludzi śmiałych i bogatych w inicjatywę, zaważył też poważnie na dziełach odkryć
i zdobycia nowych światów dla Europy. Ale ten dziejowy bardzo produktywny ruch, po-
ruszył to tu to tam, ale wszędzie tylko awanturniczych osobników, którzy ani mogli
ani chcieli gromadzić koło siebie ludzi.

depiero
Masy ludzkie zostały poruszone przez ~~xxxxxx~~ reformację,
/równie nieprzejeđną jak zwalczająca ją katolicka kontrreformacja. Tłumy francus-
kich Hugonotów, kalwińskich Holendrów i purytańskich Anglików ruszyło z ~~xxxxxx~~
rodzinami, z dobytkiem i Biblią na poszukiwanie nowych i wolnych ognisk domowych. Tak
ruszyła w świat pierwsza masowa emigracja do Afryki ~~xxxxxx~~ ^{południowej} ~~xxxxxx~~, gdzie na podłożu
francusko~~xxxxxx~~ holendersko-francuskich elementów powstał naród i państwa Burów,
tak powstały na ~~xxxxxx~~ północno-wschodnim brzegu Atlantyku kolonie osadnicze
angielskie - powstała Nowa Anglia. Aby nie odchodzić od tematu, stwierdzamy tu tylko,
że pełna zawziętej romantyczności historia krajów burskich wytworzyła na ~~xxxx~~ ^j geogr-
ficznym podłożu swego kraju, która niemal w niczem nie przypomina ustroju terytorial-

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

Usiłując na podstawie przedłożonych faktów wytworzyć sobie najogólniejszy pogląd w tej tylko materji, która jest przedmiotem naszego dociekania, to zdają mi się, że już teraz bez popełnienia większego błędu ograniczymy przyczyny ~~zawiązań~~ powstania zawiętej tkanki geograficzno-politycznej na obazarach kolonialnych wyłącznie do operów stawianych kolonizacji przez odmienne stosunki terenu i klimatu, a przede wszystkim przez społecznośc tubylcze i ich stopień kultury. Nie rozwijając tej tezy dla której tyle i tak narzuca różnorodnych ~~razów~~ się w każdym terenie kolonialnym argumentów, ośmielimy się nie mniej ~~wywnosić~~ postawić pytanie, nie pozbawione pewnej drażliwości, czy analogia między typem granic krajów historycznych / na obazarze i w okresie feudalnej Europy nie był następstwem takich operów życiowych, jakie wywołała europejska kolonizacja nowych odkrytych światów. W każdej odpowiedzi, zbliżonej do pozytywnej na powyższe pytanie mieści się zarazem i hipoteza, że feudalizm jako struktura społeczno-państwowa Europy średniowiecznej wytworzył się w środowisku kulturalnym, analogicznym do terenów kolonizacyjnych wieku XVII.

Dla oświecenia problemu struktury geograficzno-politycznej Stanów Zjednoczonych ważniejsze jest pytanie, jakim ~~razem~~ jakim ~~specyficznym~~ ~~wyjątkowym~~ warunkiem należy przypisać powstanie tak zupełnie wyjątkowej tego kraju struktury? Otóż nie ulega chyba wątpliwości, że wyjątkowość struktury terytorjalno politycznej Stanów jest następstwem zupełnie wyjątkowych warunków kolonizacji tego kraju, który w chwili, gdy Anglicy purytanie wybrali się na poszukiwanie wolnych ognisk domowych ^{dzisiejszy} był już cały obszar Stanów w posiadaniu Hiszpanów, Francuzów i Holendrów. ~~Rzecz jasna, jednakże~~ ~~Najbardziej~~ ~~zajęty~~ i najmniej strzeżony był północny skrawek wybrzeża atlantyckiego, pozbawione legendy złota i ze względów klimatu umiarkowanego nie dostępne dla plantacji ~~przodków~~ tropikalnych "kerzeni". Tam więc, na południe od Bostonu wylądował w małej przystani, nazwanej potem Plymouth okręt "Mayflower", który przywiózł z angielskiego Plymouth pierwszy rodzinny zespół purytanów w liczbie 100 osób.^{x/} Obszar tej emigracji, ¹⁶²⁰ ~~od razu rozwijającej~~

^{x/} Potomkowie tych pierwszych osadników przyszłych Stanów założyli związek "Mayflower", którego członkowie stanowią *sui generis* stan szlachecki społeczeństwa amerykańskiego. //

się pomyślnie, był jednak ze wszystkich stron ograniczony posiadłościami francuskich "kawalerów" na północy i na wschodzie, a na południu był zabarykadowany silnie ~~zorganizowaną~~ ~~kolonią~~ ~~holenderską~~ Nowego Amsterdamu. Ujemne te na ogół warunki nie odegrały zrazu żadnej roli, gdy purytanie znaleźli tam to, czego szukali, wolnych ognisk domowych nie wykazywali tendencji zabierczych i rozwinęli się na ~~nowych~~ nowych

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

w tej Nowej Anglii^{x/} w pierwszą europejską ~~kolonię~~ zamorską kolonią rolniczą, w pierwszą stację doświadczalną europeizacji świata.

sześć
x/Nazwa Nowej Anglii odnosi się do pierwszych ~~kolonii~~ kolonii, później Stanów, a mianowicie :Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island i Connecticut. Angielscy mieszkańcy tej N.A. są przeważnie potomkami purytańskich emigrantów, im też jedynie przysługuje nazwa jankesów/~~yankee~~/.

Spokojni rolnicy Nowej Anglii nie mogli wszakże znieść barykady Nowego Amsterdamu ~~która~~ która niezmierzła która nie mogła się szybko rozwijającej kolonizacji swobodę ruchu na wybrzeżu. Zdebyty przez kolonistów Amsterdam ~~został~~ ^{N.} ~~został~~ ^{już} w r. 1664, przemianowany na Nowy Jork. Nowy Amsterdam ~~został~~ ^{zdebyty} /1664/, przemianowany na Nowy ~~Jerk~~ ^{Jerk}, stał się odrazu centralnym ośrodkiem życia i rozwoju bezprzykładnie szybko rosnącej ludności. Zdobycie przez Anglików Nowego Jerku, ośrodka kolonizacji i panowania holenderskiego, które już sięgało do wielkich jezior kanadyjskich doprowadzić musiało do konfliktu Anglii z Francją, której prawa polityczne, zdobyte przez śmiałych "kawalerów" obejmowały szeroką strefę kraju od ujścia rzeki Sw. Wawrzyńca do ujścia Missisipi. ~~Wtę~~ ^{/1763/} ~~xxxxx~~ ^{przez nią} Siedmioletnia wojna zakończyła się zwycięstwem Anglii, zajęciem Kanady, a tem samem podważeniem praw i możliwości terytorjalnych Francji w obzarch dorzecza Missisipi. Te zwycięstwo, dokonane przede wszystkim przez kolonistów Nowej Anglii dzięki olbrzymiej przewadze ludnościowej tej pierwszej kolonii rolniczej w przeciwstawieniu do pustej ciągle kolonii "kawalerskiej", wyszło też ~~dla~~ ^{na} w znacznej mierze na korzyść przyszłych Stanów Zjednoczonych, ~~prz~~ i dla wzmożonego samopoczucia kolonistów, którzy deszli wkrótce do rozgrywki ze swym krajem macierzystym, ale i dlatego, że francuskie ~~posiedłości~~ ^{/ Luizjana /} rozciągające się na rozległych obzarch dorzecza Missisipi, straciły ~~przez~~ ^{utratę} ~~skazania~~ ^{utratę} Kanady ~~przez~~ ^{przez} Anglików swą podstawę terytorjalną i stać się musiały, gdy przyjdzie czas łatwym i porem planowo się rozwijających Stanów Zjednoczonych.

W tym to czasie, jak przypuszczam, ~~xxxxxx~~ ^{tylko} ~~xxxxxx~~ powstał z końcem XVIII wieku plan terytorjalno-polityczny przyszłych Stanów, którego wykonanie stało się możliwe dzięki ~~xxxxxx~~ ^{tylko} barykadzie appalachijskiej, ~~na~~ ^{nad} Atlantyką poza którą wyrosło wolne i silne społeczeństwo rolnicze, ~~które~~ ^{Te} ~~xxxxxx~~ ^{soczeń-} ~~st~~ ^{stwo} kolonialne w porównaniu do innych, które się karmiły tylko strzępami, produktami wybuchów europejskich konfliktów społecznych lub religijnych, można by porównać do motoru, będącego ciągle pod parą, rozperzadzającego rezerwami siły ludnościowej w miarę potrzeby! Ote tak myśli, które jak mi się zdaje są zdolne wyjaśnić wyjątkową strukturę terytorjalną Stanów Zjednoczonych.

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____

mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

in _____

Krakau, den _____ 194 _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

Ale mimo ~~wszystkich~~ wspomnianych analogii polskiego ~~z~~ regionalizmu z regionalizmami całego świata, jako czynnik rozstrzygający wysuwa się w obrazie historycznych krain Polski trwałość ~~współ~~ wpływów struktury plemiennej, wyrażonej ciągle jeszcze żyjącymi gwarami języka polskiego. Życie gwar składa na każdym kroku świadectwo pogłębiającego się współżycia narodu z różnorodnością środowisk, - to pogłębianie się regionalizmu. Wspomnienie jednego z doświadczeń badań Nitzschowski Nitscha niech posłuży jako przekonująca ilustracja:

Pomerze

Pragnąc poznać ~~Formy~~ gwary dla określenia pojęcia drzewa jako gatunku, stawiał ~~Pytanie~~ Nitsch pytanie w języku niemieckim dla uniknięcia niebezpieczeństwa ~~nie~~ otrzymania odpowiedzi w polskim języku literackim. Tłómaczenie zdania ~~niemieckiego~~ "der Vogel sitzt auf dem Baume" dało wprost sensacyjne wyniki: W regionie, jak pomną berów tuchelskich odpowiedź brzmiała: "Ptach siedzi na chójce", w niskiej nadnoteckich "Krajnie": "Ptach siedzi na wirzbie", natomiast na słonecznych stekach nadwiślańskiego Kociawia: "Ptach siedzi na wiśni". Wobec wzbudzonych wątpliwości, uzupełnił Nitsch swój egzamin pytaniem, dotyczącym wiśni i otrzymał ~~gwarową~~ odpowiedź: "jagodzianka"!

wspomnianych

Z tekstu sprawozdania moich wspomnień wynika niewątpliwie, że pojęcie regionów, posiadających już swoją nazwę istniało niezależnie od gwarowej nazwy drzewa-gatunku, ale te gwarowe nazwy mają już swój wiek, a wtedy kiedy one powstawały świadczyły o tym że w duszy ludu pomorskiego pojęcie regionu znajdowało się in statu nascendi...

Tę drobną, ale jakże głęboką wnikającą w procesy współżycia narodu polskiego ze swoją ziemią, kończę moje rozmyślenia na tematy regionalne.

Na zakończenie słów kilka na temat roli geografii w przestrzennym planowaniu.
niedawne

Z dyskusji, jaka się toczyła na ten temat w R. Geogr. Soc. w Londynie wynikało, że geografia nie cieszy się w Anglii wysekim w tej dziedzinie autorytetem. I u nas nie jest o wiele lepiej, może nieco lepiej, sądzę jednak, że lepiej tej sprawy bliżej nie tykać! Gdy ~~jednak~~ jednak od blisko trzech lat tkwię z inicjatywy GUPP w tych zagadnieniach, ~~chcę~~ pragnę się podzielić nie tylko wynikami prac moich, które przecież powinny się wkrótce w całości pojawić w druku, ile scharakteryzować typ metod, na podstawie których udało mi się osiągnąć szereg doniesionych wyników regionalnych, a więc wskazać studentom geografii możliwe drogi pożytecznego badania.

Będę mówił tylko o metodach graficznych i kartograficznych,

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

W każdym państwie występują dwa

~~Ważne~~ szczególnie ważne zagadnienia ~~kartografii~~ regionalnej, dla których ~~państwa~~ i jego polityczni kierownicy ~~nie~~ oczekują od instytucji planowania przestrzennego skutecznej rady; jest to podział terytorialny kraju z punktu widzenia administracyjnego i ekonomicznego. Przyznam się szczerze, że już stosunek wzajemny obu tych, tak pojętych terytoriów jest tak zawiły, że zgóry nie podejmuję się tej dyskusji w ramach artykułu, przeznaczonego dla pisma periodycznego.

Problem podziału administracyjnego rozwiązała w każdym kraju historia w sposób, który zadowolili liczne pokolenia. Po wojnie 1918, a zwłaszcza po wojnie 1945 zapanowało jednak na całym świecie niezachwiane przekonanie, że historyczny podział kraju stracił nagłe wszelką rację bytu i że planowanie przestrzenne znalazło ~~nowe~~ nowe rozwiązanie. ~~W tym celu~~ Grafika oddała w tych próbach nieocenione usługi, wyznaczając za pomocą map izo-

chron, lub ekwidystantów ^{x/} najodpowiedniejsze z punktu widzenia komunikacyjnego centra ~~x/~~ Słowa ~~izochron, ekwidystantów~~ pierwsze pochodzenia greckiego, drugie łacińskiego, oznaczają linje równej odległości, wyrażonej godzinami podróży, lub kilometrami odległości.

administracji wewnętrznej, a także zasięgi terytorjalnego podziału kraju wyższego i niższego rzędu. Godząc się z angielskim punktem widzenia, że owe geometryczno-geograficzne ~~względy~~ ^{tego} ~~względy~~ sprawy administracyjnego podziału kraju w pełni nie rozwiązują, trudno nie przyznać im odpowiedniej wagi w ostatecznym rozstrzygnięciu problemu ~~administracji~~ ~~terytorjalnego~~ ~~administracji~~

Gerzej przedstawia się sprawa, gdy idzie o terytorialny podział kraju z punktu widzenia ekonomicznego. Wojny światowe postawiły sprawy ekonomiczne każdego kraju i ~~całego~~ ^{całego} świata na pierwsze miejsce; porównanie atlasów geograficznych z przed r. 1914 i z okresu po r. 1918 demonstruje iszny przewrót w tym kierunku. I w Polsce ~~prób~~ ^{usilowano} rozwiązać problem kartografii ekonomicznej. Wystarczy wskazać na próby, wykonane ~~przez Janiszewskiego~~ ^{przez Janiszewskiego} ~~przez~~ ^{przez} Janiszewskiego, jakoteż przez Letha, a przede wszystkim na ~~dwie~~ ^{dwie} próby syntetyczne, podjęte przez G.U.S. Pierwsze dwie próby dały tylko materiał topografii, odrywającej w produkcji ważniejszą rolę, drugie dwie próby ~~na~~ ^{na} pewne nikogo nie zadowolili. Wkrótce później pojawił się wspomniany atlas angielskich "Chambers of Commerce", który zaimpresjonował bogactwem informacji, bogatą i umiejętną skalą barw, ~~klas~~ ^{klas} klasyfikujących różne gałęzie produkcji, nie tylko przemysłowej, ale i surowej, w rzeczywistości jednak udoskonalił tylko nieudolną próbę Janiszewskiego-Letha-Romera w Polsce i tysiące analogicznych prób, dokonanych równocześnie na całym świecie, to znaczy nie wykroczył poza topograficzną rejestrację punktów

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

wohnhaft in _____

, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

darzej, ale jakiegokolwiek objawu geograficznego, powstającego przez współwystępowanie większej ilości czynników sił lub materji. Trudność tego zagadnienia, a zarazem człowieka drogę wyjścia z niej ilustruje zagadnienie skali życiowej i klasyfikacja kuli ziemskiej ^w tym względzie. A priori wygląda, to zagadnienie nie da się rozpytania do wiązać, że nawet znaczne obniżenie wymagań i ograniczenie pytania do wyżywienia, rozwiązania nie ułatwia, ale z chwilą, gdy zastosujemy skalę kaloryczną do znanych ~~max~~ regionalnie ~~na s~~ konsumpcji ~~poszczególnych~~ ważniejszych artykułów żywności, wykreślenie regionów wyżywienia ludzkości na globie nie przedstawi już żadnych trudności. Przykład ten poucza, że kartografia zjawisk zespolonych musi poszukiwać drogi wprowadzenia poszczególnych czynników zespołu ~~do~~ bodaj w przybliżeniu do wspólnego mianownika, a wtedy wypłynie z martwych na żywe wody.

W r. 1937/38, gdy pracowałem nad kartografią klimatu ziem polskich wpadłem na taki to właśnie szczęśliwy pomysł. ^{x/} Pomysł ten nawet opisałem, ^{xx/} lecz do tego stopnia nie

^{x/} Klimat Polski, dwie mapy ściennie, wyd. przez Książnicę-Atlas, Lwów-Warszawa.

1938. Cały nakład tej mapy z wyjątkiem kilku egzemplarzy uległ zniszczeniu.

^{xx/} E. Romer, Pogląd na klimat Polski/objaśnienie do powyższych map/. Czas. Geogr.

1938. T. XVI, Zesz. 2. Odbitka, str. 27-30. Zarówno ten zeszyt, jak odbitka uległy z wyjątkiem pewnej liczby egzemplarzy zniszczeniu wojennemu.

Konferencja, zwołana w sprawie tych map klimatu przez ówczesnego Ministra, Prof. T. Świętosławskiego wykazała potrzebę jeszcze dalej idących wyjaśnień dydaktycznych. W ten sposób powstała rozprawa p. t. "O klimacie Polski", jako odbitka "Czas. Geogr. 1939. T. XVII, Z. 3. Wypadki wojenne nie dopuściły już do druku "Czasopisma", a odbitka odnośną znam w jednym tylko egzemplarzu!//.

nieuświadomiłem sobie jego wagi, że odkryłem go poraz wtóry podczas moich prac kartograficznych "Klimatu Polski", opracowanych i wręczonych do publikacji GUPK z końcem r. 1946, jakoteż w moich studiach nad "Regionami klimatycznymi Polski", opracowanymi z inicjatywy GUPP, wręczonymi tamże z końcem r. 1947, a po zreferowaniu ich na posiedzeniu Wrocławskiego Tow. Naukowego/20/V, 1948/ przyjęte do druku w "Rozprawach" tegoż Towarzystwa... Cierpliwość jest cnotą...

Istota mego pomysłu tkwiła w założeniu, że każda linja klimatyczna/izoterma, izohyeta, tj linie równej temperatury i opadów, roczne i miesięczne, lub okresu wegetacyjnych, a także linie równego czasu trwania pewnego stopnia temperatury, linie równej daty, w której średnia temperatura osiąga pewien stopień, lub poniżej niego opada, linie odgraniczające obszary o przewadze sumy opadów wiosennych nad jesiennymi i na odwrót, letnich nad zimowymi z uwzględnieniem wielkiej skali różnic w tym względzie zachodzących i tp.

o ile występuje w gęstych snopach, np. izotermy zimowe na wybrzeżach Norwegji, lub Chile

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der
_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____, Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194 _____

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194 _____

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

średnią temperaturą miesiąca, a w szczególności ze średnią temperaturą roku, że
 każdy wykres korelacyjny dawał linię, stosownie do pory roku,
 mniej lub więcej krzywą, na podstawie której można było oznaczyć z błędem nie przekra-
 czającym 1% długość poszukiwanego okresu gospodarczego. Trzy poniżej zademonstrowane wykresy krzywych
 korelacyjnych
 agrotęrmę miesiąca kwietnia, lipca i roku, z o średnią temperaturą tych terminów,
 dwie tezy.
 ilustrują Teza ogólna stwierdza trwałość korelacji,
 zachodzącej między agrotęrmą a średnią temperaturą, wszakże z tem ograniczeniem, że
 dokładność korelacji spada w miesiącach letnich, podnosi się do wysokiego stopnia w
 miesiącach początku i końca okresu wegetacyjnego /IV i X/, dochodzi natomiast do opti-
 mum w korelacji ze średnią roczną.

Z punktu widzenia regionalnego ważniejszą jest druga teza, którą ilustrują załąc-
 zone diagramy. Skupienie około stu punktów stacji około normalnej linii korelacyj-
 zgodnie z tezą pierwszą,
 nej jest, najokreślenie w korelacji agrotęrmę rocznej, słabnie w korelacji
 kwietnia, a osiąga minimum dokładności w korelacji agrotęrmę lipcowej. Ale wszystkich
 diagramów korelacyjnych uderza mniej lub więcej punktów, które od krzywej normalnej
 oznaczone numerami, korespondującymi z tabelą cyfrową oryginalnej rozprawy,
 się oddalają. Wszystkie te punkty, były poddane wnikliwemu śledztwu. Tak np. anomalia
 punktu Nr. 32, występująca w diagramie kwietnia i lipca, także i w korelacjach
 wszystkich innych miesięcy wegetacyjnych, tak długo przetrwała była przedmiotem mej
 troski, póki się nie okazało, że ta pierwszorzędną polską stacją meteorologiczną są
 obciążone błędem, wykluczającym tę stację do czasu wykonania specjalnych w tym
 prz dmiocie studium z wszelkich ogólnie polskich rozważań klimatycznych. Okazało się
 w tym przypadku, że nowo zastosowana metoda graficzna, jak już wielokrotnie inne meto-
 dy tego rodzaju otwiera nowe drogi dla badania wartości materiału meteorologicznego,
 zarówno surowego, jak też opracowanego naukowo, ale zapewne z naruszeniem lub pominięciem jednego z arkanów współczesnej
 krytyki materiału meteorologicznego.

Pomijając jednak Wschowę, której wartości agrotęrmicznie nie wytrzymują
 krytyki, inne punkty odbiegające od normy w diagramach, danych przykładowo, są istot-
 nie anormalne, tzn. nie odpowiadają ogólnym właściwościom polskiej prowincji klimatycz-
 nej w Europi. Przypatrzmy się tym stacjom. W diagramie rocznym są to tylko Berlin, put-
 bus na Rugji i Erfurt w Saksonji. W diagramie kwietniowym szereg stacji anormalnych
 prócz rujańskiego Putbusu,
 otwierają trzy stacje bałtyckie: Hel, Lębork i Koszalin, jakoteż Szczecin u głowy zale-
 wu odrzańskiego, należą tu też dwie stacje oceaniczne: Berlin i Frankfurt n/Odra,

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

wohnhaft in _____

, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie-Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)

jakoteż dwie stacje kontynentalne, Ignalino, na północ od Święcan i wotyński Zdobunów. Najbardziej interesujące jest to, że w diagramie agrottermicznym lipca niknie przewaga anomalji typu oceanicznego, a z wyjątkiem anormalnych i w diagramie rocznym Erfurtu, Berlina i Putbusu, występuje tu tylko Frankfurt n/O. Inne anomalie lipcowe należą do różnych typów kontynentalnych, jak Ignalino, Wi no z jednej, a Praga czeska i Wiedeń z drugiej strony. Uwzględniając wszakże silny stopień rozproszenia punktów w diagramie lipcowym i poszukując w nim anomalji podług miary stosowanej w diagramie kwietnia i roku, liczba anormalnych stacji w diagramie lipcowym znacznie wzrósł. Rozmieszczenie geograficzne tych anomalji stwierdza, że w pełni lata cechy polskiej prowincji klimatycznej nie tylko cała północno-wschodni teren Litwy, ale nawet jeziora mazurskich zatraciły cechy polskiej prowincji klimatycznej, ale też znaczne części zatoki śląskiej, natomiast zarówno obszar nadbałtycki, jak znaczne obszary położone na południowy zachód od polskiego terytorium państwowego do tej prowincji fizjograficznej przynależą.

Rozmyślenia i rozważania na ten temat nie miałyby końca, ale, ponieważ ani nie tu jest właściwe miejsce dla nich właściwe, ani nie tu podkreślić tylko to, co w nich jest i najbardziej istotne i ważne zarazem z punktu widzenia regionalnej klasyfikacji obszarów geograficznych. Pozwólę sobie przeto zakończyć wyrażeniem przypuszczenia, że odkryta przezemnie metoda agrottermiczna okazała się niezwykle cennym instrumentem do kreślenia ważnych granic prowincji regionalnych, a co może nie mniej ważne, że prowincje klimatyczne są organami żywymi organizmami terytorialnymi, oscylującymi przestrzennie w okresie rocznym, a wykazującą też i przestrzenną prowincji klimatycznych w okresie rocznym, a przewidywalną w długim i krótkim okresie i w nieperiodycznym i periodycznym cyklu życia ziemi.

Czy te same lub analogiczne cechy nie są wspólne wszystkim regionom geograficznym? Jakże nowe i jak rozległe otwierają się perspektywy pracy geograficznej?

Kraków, dnia 21/I, 1948

Prof. Eugeniusz Romer

B.J

An das Staatliche Hygienische Institut

in _____

Ich übersende Ihnen in der Anlage einen Rachenabstrich des / der

_____ wohnhaft in _____

_____, Strasse, Nr.: _____

zur Untersuchung auf Diphtherie - Bazillen. Das Untersuchungsergebnis

ist an Herrn Dr. med. _____

in _____

_____ Strasse, Nr.: _____ mitzuteilen.

(Stempel)

(Unterschrift des Arztes)

_____, den _____ 194

(Wohnort und Wohnung)

STAATLICHES HYGIENISCHES INSTITUT

Krakau, den _____ 194

in _____

Herrn

Dr. med. _____

in _____

Der Rachenabstrich des / der Obengenannten ist positiv / negativ.

(Unzutreffendes durchstreichen !)

(Dienstsiegel)

(Unterschrift)